

SỞ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ TỈNH LÂM ĐỒNG
TRUNG TÂM ỨNG DỤNG KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ

Bản tin

KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ NÔNG NGHIỆP NÔNG THÔN

Số 08.2020

CÔNG NHẬN 2.800 CÂY BƠ LÐ034 ĐẦU DÒNG

Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Lâm Đồng vừa ban hành Quyết định số 364/QĐ-SNN công nhận 2.800 cây bơ LÐ034 đầu dòng, trên tổng diện tích trồng 70.000 m², do Công ty TNHH Cây giống Bảo Nguyên (thôn 8, xã Tân Lạc, huyện Bảo Lâm, tỉnh Lâm Đồng) trồng mới trong 2 năm 2011 và 2015, canh tác theo quy trình VietGAP.

Đây là giống bơ có trái thuôn dài và cong hình lưỡi liềm; da xanh, vỏ mỏng, cơm vàng, dẻo; trung bình từ 2-4 quả/kg.

Công suất khai thác tối đa mỗi năm của 2.800 cây bơ 034 đầu dòng khoảng 1,12 triệu mầm, chồi/năm (bình quân 400 mầm, chồi/cây/năm); chồi sử dụng để ghép vào gốc cây bơ thực sinh hoặc

các giống bơ kém hiệu quả khác đã ghép trước đây, chăm sóc đến năm thứ 3 bắt đầu thu bói.

Minh Châu

PHÁT TRIỂN 350 HA NÔNG NGHIỆP THÔNG MINH

Theo Kế hoạch phát triển nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao, nông nghiệp thông minh trên địa bàn tỉnh, đến cuối năm 2020, toàn tỉnh Lâm Đồng phát triển 350 ha diện tích nông nghiệp thông minh, trong đó, ngân sách nhà nước hỗ trợ 40% kinh phí để xây dựng 13 mô hình ứng dụng công nghệ cao, nông nghiệp thông minh.

Cụ thể, 2 mô hình hiện đại hóa vườn sản xuất cây giống rau, hoa phục vụ sản xuất nông nghiệp công nghệ cao, quy mô 0,2 ha/mô hình, thực hiện tại thành phố Đà Lạt và huyện Lạc Dương; ứng dụng hệ thống giám sát và điều khiển ánh sáng, nhiệt độ, độ ẩm tự động qua IoT, hệ thống lưới chống côn trùng.

2 mô hình ứng dụng công nghệ IoT trong quản lý chuỗi liên kết sản xuất, tiêu thụ rau, hoa tại các huyện Lạc Dương, Đơn Dương, Đức Trọng và thành phố Đà Lạt, quy mô ít nhất 10 ha/chuỗi; ứng dụng phần mềm quản lý sản xuất trong chuỗi sản xuất, tiêu thụ nông sản, giám sát điều kiện tiểu khí hậu trong vườn, tự động điều khiển chế độ tưới, dinh dưỡng...

7 mô hình ứng dụng công nghệ IoT trong quản lý nước tưới và dinh dưỡng cho cây trồng, quy mô 0,5 ha/mô hình, thực hiện tại các huyện Đam Rông, Lâm Hà, Đức Trọng, Di Linh, Bảo Lâm; ứng dụng công nghệ giám sát điều kiện tiểu khí hậu trong vườn, tự động điều khiển chế độ tưới, dinh dưỡng theo thời kỳ sinh trưởng và phát triển của cây trồng.

2 mô hình ứng dụng pin năng lượng mặt trời trong sản xuất, sơ chế, chế biến nông sản, diện tích 90 m², công suất 15 kwp tại thành phố Đà Lạt.

Võ Quỳnh

QUY TRÌNH TẠM THỜI

KỸ THUẬT CANH TÁC CÂY DƯA LEO BABY ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ CAO TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH LÂM ĐỒNG

Yêu cầu điều kiện ngoại cảnh

Nhiệt độ

Nhiệt độ thích hợp nhất cho sự sinh trưởng và phát triển của dưa leo baby là 25-30°C vào ban ngày, từ 18-21°C vào ban đêm; nếu nhiệt độ cao quá 45°C, cây sẽ chết. Khi nhiệt độ dưới 15°C, cây sẽ bị mất cân bằng giữa quá trình đồng hóa và dị hóa.

Nhiệt độ ảnh hưởng trực tiếp đến thời gian ra hoa của cây. Ở nhiệt độ thích hợp, cây sẽ ra hoa cái ở ngày thứ 26 sau khi nảy mầm. Nhiệt độ càng thấp, cây càng chậm ra hoa.

Ánh sáng

Dưa leo baby thuộc nhóm cây ưa sáng ngày ngắn. Thời gian chiếu sáng thích hợp cho cây sinh trưởng và phát triển là 10-12 giờ/ngày. Năng suất có tác dụng tốt đến hiệu suất quang hợp, làm tăng năng suất, chất lượng quả và rút ngắn thời gian lớn của quả.

Ám độ

Quả dưa leo chứa đến 90% nước nên yêu cầu về độ ẩm của cây rất lớn, hệ số thoát nước cao nên dưa chuột là loại cây đứng đầu về nhu cầu nước trong họ bầu bí. Độ ẩm đất thích hợp cho dưa leo baby là 85-95%. Thiếu nước, cây sinh trưởng kém, tích lũy cucurbitanxina - chất gây đắng trong quả. Nhu cầu về nước của dưa chuột cao nhất ở thời kỳ cây ra hoa, tạo quả.

Kỹ thuật trồng và chăm sóc

Giống

Đối với dưa leo baby trồng trên giá thể, giống phù hợp là Celgel RZ (Hà Lan) hoặc giống Green F1 (Takii Nhật Bản). Trồng trên đất, sử dụng giống dưa leo baby Agriance (Israel) cho năng suất, chất lượng cao.

Tiêu chuẩn lựa chọn cây giống dưa leo baby: cây khỏe mạnh, không dị hình, ngọn phát triển tốt, không có biểu hiện nhiễm sâu, bệnh, rễ đều trắng bầu. Cây giống xuất vườn có chiều cao 10-15 cm, có 4-5 lá; thời gian gieo sạ từ 14-15 ngày.

Chuẩn bị vật liệu

Nhà kính: phải có thiết kế kiên cố, khung kèo đảm bảo chịu lực treo 25 kg/m², mái và xung quanh lợp ni-lon (để hạn chế sâu hại, sử dụng lưới chắn côn trùng từ 40 mesh trở lên ở độ cao tối thiểu 3 m tính từ mặt đất).

Màng phủ luống: sử dụng loại ni-lon xám đen để hạn chế cỏ dại, sâu, bệnh đối với trường hợp trồng trên đất.

Hệ thống tưới: dùng hệ thống tưới nhỏ giọt kết hợp bón phân tự động.

Xử lý nhà kính

Nhà kính được vệ sinh, dọn sạch tàn dư cây trồng, cỏ dại. Làm sạch đường ống dẫn nước tưới, phân bón.

Xử lý nhà kính trước khi trồng 3-5 ngày bằng cách sử dụng 4 kg Clorin pha với 200 lít nước và phun ướt đều.

Trồng cây

Trường hợp trồng trên đất

- Để trồng dưa leo baby nên chọn khu vực đất cao, dễ thoát nước nhưng chủ động nguồn nước tưới, có tầng canh tác dày 20-30 cm. Đất trồng thích hợp là đất thịt nhẹ hoặc cát pha có độ pH từ 5,5-6. Nếu pH thấp hơn thì dùng vôi bột để tăng pH. Đất trồng cần được cày bừa kỹ, nhặt sạch cỏ dại, phơi đất trước khi trồng ít nhất 10 ngày.

- Mật độ, khoảng cách: sau khi làm đất lên luống cao 15-20 cm, mặt luống 100 cm, rãnh luống

30 cm, trồng hàng đôi theo kiểu zíc zắc (hàng cách hàng 30-40 cm; cây cách cây 30-40 cm). Mật độ trồng từ 36.000-40.000 cây/ha.

- Cây giống đủ tiêu chuẩn được trồng trên luống với mật độ, khoảng cách phù hợp, ghim que tưới cách gốc 5 cm ngay sau khi trồng. Trồng xong tưới đủ ẩm để cây nhanh chóng phục hồi.

- Sau trồng từ 7-10 ngày, kiểm tra để trồng dặm cây bị chết, cây yếu.

- Chăm sóc cây dưa leo baby.

- Tưới nước: sử dụng hệ thống tưới nhỏ giọt theo quy trình:

+ Giai đoạn dưới 15 ngày: tưới 1-2 ngày/lần; từ 5-10 phút/lần; lượng nước tưới từ 20-40 m³/lần/ha.

+ Giai đoạn trên 15 ngày đến hết vụ: tưới 1-2 ngày/lần; từ 15-20 phút/lần; lượng nước tưới 65-100 m³/lần/ha.

- Bón phân:

+ Liều lượng bón (trên 1 ha):

Phân hữu cơ: 30-40 tấn phân chuồng hoai (hoặc 5.000 kg phân hữu cơ vi sinh); 1.000-3.000 kg vôi tùy theo pH đất; 50 kg Trichoderma.

Phân hóa học nguyên chất: 123 kg N - 98 kg P₂O₅ - 180 kg K₂O tương đương 300 kg super lân, 800 kg NPK (15:5:20), 22 kg KNO₃ (sử dụng các loại phân hòa tan để cung cấp qua hệ thống tưới nhỏ giọt).

+ Phương pháp bón:

Bón lót trước trồng: phân hữu cơ; vôi, super lân và Trichoderma. Phân bón lót được rải đều trên bề mặt luống, dùng cuốc xăm đều, sau đó phủ 1 lớp đất lên bề mặt luống, tưới ẩm đều, tiến hành phủ bạt ni-lon đục lỗ trồng cây.

Bón thúc (từ 5-85 ngày sau trồng): định kỳ 2 ngày/lần hòa 2 kg NPK 15-5-20 với 100 lít nước để tưới qua hệ thống tưới nhỏ giọt. Đối với KNO₃, bổ sung từ giai đoạn 30 ngày sau trồng; hòa 0,8 kg KNO₃/lần với nước, tưới nhỏ giọt 2 ngày/lần.

Trường hợp trồng trên giá thể

- Chuẩn bị bầu trồng cây:

Giá thể trồng dưa leo baby gồm xơ dừa đã xử lý, đất mùn phối trộn theo công thức (1 m³ giá thể gồm 80% xơ dừa + 20% đất mùn).

- Mật độ, khoảng cách trồng:

+ Mật độ: 3.000 cây/1.000 m².

+ Khoảng cách (hàng x hàng): 1 m; khoảng cách giữa 2 bầu: 35 cm.

- Trồng cây:

Cây giống đủ tiêu chuẩn được trồng vào bầu giá thể; khi trồng, để lá mầm trên mặt giá thể khoảng 1 cm, ghim que tưới cách gốc 2 cm ngay sau khi trồng.

Việc chuyển cây ươm vào bầu giá thể phải thực hiện trong vòng 1-2 ngày để bảo đảm cây con khỏe, tỷ lệ sống cao, cây đồng đều về kích thước.

- Chăm sóc cây dưa leo baby:

Sau khi trồng xong, tiến hành quét dọn vệ sinh nhà kính vì khi trồng sẽ có một số giá thể bị rơi ra mặt nền. Ngay sau khi trồng bắt đầu tưới nước có pha phân bón và tưới theo lập trình.

- Tưới nước:

Khi cây còn nhỏ số lần tưới trong ngày khoảng 8 lần và không tưới vào lúc nắng nóng vì nước đọng lại trong đường ống rất nóng. Nước tưới lúc này có EC = 1 và pH = 6.

Lượng nước tưới tùy theo sinh trưởng của cây; nên tưới nước nhiều vào 2 thời kỳ: lúc ra quả rộ (trên 50% số cây đã có quả) và lúc phát triển mạnh.

- Bón phân:

Trồng cây dưa leo baby bằng hình thức tưới nhỏ giọt thì việc pha hỗn hợp các chất dinh dưỡng để cây sinh trưởng, phát triển tốt, năng suất tối ưu, chống chịu sâu, bệnh là rất quan trọng. Một số phân không thể hòa chung ở nồng độ cao vì sẽ gây ra phản ứng kết tủa nên phải dùng ít nhất 3 thùng để hòa tan đậm đặc phân bón.

- Cách phối trộn phân bón:

Cách pha trộn phân bón phụ thuộc vào giống cây dưa chuột và mức độ thâm canh.

Nếu dùng 3 thùng phân bón thì có 3 bộ trộn phân và liều lượng trộn trong 3 thùng A, B và C như sau:

+ Thùng A: gồm 9 kg Calcium Nitrate; 1,4 kg Potassium Nitrate, 1,3 kg KH₂PO₄ được pha trong 150 lít nước và khuấy tan đều.

+ Thùng B: gồm 4 kg K_2SO_4 , 3,2 kg $MgSO_4$, 300 g Chelat sắt 13%, 35 g H_3BO_3 , 30 g $MnSO_4$, 12 g $ZnSO_4$, 4,5 g $CuSO_4$, 1,5 g Molybden; các chất được pha trong 150 lít nước và khuấy tan đều.

+ Thùng C (nguồn nước để pha dung dịch phân bón): đảm bảo pH 5,5-6,5. Nếu pH thấp hơn thì dùng NaOH hoặc KOH để nâng pH lên (tùy pH của nguồn nước mà sử dụng KOH hoặc NaOH với liều lượng khác nhau để điều chỉnh, ví dụ pha 0,75 kg KOH hoặc NaOH với 20.000 lít nước để nâng pH từ khoảng 4,2 lên 6,0).

+ Các loại phân bón được pha vào 300 lít nước tạo thành dung dịch phân bón đậm đặc, sau đó dung dịch phân bón đậm đặc này sẽ được pha với 20.000 lít nước để tưới cho dưa chuột trong vòng 7 ngày trên diện tích 1.000 m² sào.

- Cách bón phân cho cây dưa leo baby trồng giá thể trong nhà kính:

+ Trong tuần lễ đầu sau trồng, tưới 200 ml/gốc/ngày với EC = 1 và pH = 6; tưới 5-6 lần/ngày.

+ Tuần thứ 2-4, tưới tăng dần đến 800 ml/gốc, số lần tưới tăng lên khoảng 10 lần.

+ Tuần thứ 5 trở đi, tăng lượng calcium nitrat từ 9 kg lên 18 kg; EC = 1,5; pH = 6; lượng nước tưới từ 1,5-2 lít/gốc/ngày tùy theo lượng ánh sáng, nhiệt độ; tưới từ 10-15 lần/ngày.

Làm giàn

Dây làm giàn leo thường dùng là dây cước, được treo ngược lên trên cao. Sử dụng dây cước

làm giàn, sợi dây cước được buộc trên giàn cao. Cây sinh trưởng, phát triển đến đâu thì buộc dây đến đó, cuốn sợi dây vào thân cây.

Dưa leo phát triển thân lá và các tua cuốn dài nhanh trong 2 tuần đầu sau khi trồng. Làm giàn và tỉa nhánh đúng kỹ thuật giúp tăng năng suất, kích thước trái, làm giảm sâu, bệnh, thuận tiện cho việc chăm sóc và thu hoạch. Khi cây cao khoảng 30 cm và có tua cuốn nên tiến hành quấn cây lên giàn.

Tỉa nhánh

Dưa leo phát triển nhiều nhánh phía trong luống và những nhánh này không hình thành trái. Do đó, để tăng năng suất, cần phải tỉa bỏ những nhánh phụ đến khi thân chính bò lên gần tới đỉnh giàn. Nên để 4-6 nhánh phụ trên một cây và ngắt bỏ chồi của thân chính để cây phát triển ra hoa, trái sớm. Loại bỏ các nhánh phụ bắt đầu từ đợt thứ 10.

Tỉa quả

Mỗi chùm hoa chỉ nên để 4-6 quả, ngắt cuối cành mang trái để dinh dưỡng tập trung nuôi quả, quả lớn đều cỡ, giá trị thương phẩm cao.

Rung hoa (bông) thụ phấn cho cây dưa leo

Khi cây bắt đầu ra bông, vì trong điều kiện nhà lưới không có nhiều gió như ngoài tự nhiên (đồng ruộng) nên việc rung bông thụ phấn cho dưa leo baby là rất quan trọng và công việc này được thực hiện liên tục từ thời điểm khi cây bắt đầu ra bông mỗi ngày và mỗi sáng từ 8h30-10h30 cho đến khi thu hái hết giúp bông thụ phấn tốt hơn.

Theo Quyết định số 883/QĐ-SNN ngày 30/12/2019 của Sở Nông nghiệp và PTNT tỉnh Lâm Đồng

TIỀN PHONG SẢN XUẤT CÀ PHÊ HỮU CƠ

Đi chậm, tiến chắc, những thành viên của Hợp tác xã (HTX) Cà phê công nghệ cao Lâm Đồng (LAMDONG HI-TECH COFFEE) ở xã Xuân Trường (Đà Lạt) đã dành 30 ha đất để sản xuất cà phê hữu cơ, khẳng định chất lượng của hạt cà phê arabica Cầu Đất xứng tầm thế giới.

Khi nông dân đi đúng hướng

Cây cà phê được canh tác trong môi trường hữu cơ, người nông dân tạo môi trường phát triển thuận theo tự nhiên tối đa cho cây cà phê. Để cây được gọi là cà phê hữu cơ, người sản xuất phải đảm bảo không có bất cứ yếu tố hóa học nào tác động đến cây trồng.

Nhìn vườn cà phê xanh tốt với đa dạng sinh học trong một hệ thống canh tác, 3 tầng cây trồng và các sinh vật khác đang tồn tại phát triển tương hỗ lẫn nhau, tạo điều kiện cho vườn cà phê ổn định năng suất, chất lượng sản phẩm đặc sắc, mang lại thu nhập cao gấp nhiều lần, khó ai nghĩ rằng đây là mô hình sản xuất cà phê theo hướng hữu cơ từ nhiều năm nay của gia đình ông Huỳnh Khắc Hà, thôn Xuân Sơn, xã Xuân Trường.

Để tổ chức mô hình cà phê này, từ năm 2018, gia đình ông Hà được Công ty Cổ phần Sinh học ACELA BIO thuộc Viện Nghiên cứu Sinh học Việt Nam trực tiếp hướng dẫn, chuyển giao; từ đó, gia đình thay đổi tập quán canh tác ngay trên vườn cà phê của mình, chuyển từ hình thức sản xuất chỉ dựa vào hóa học sang hình thức từng bước tác động theo hướng hữu cơ. Ông Hà cho biết, thời gian đầu gia đình cũng lo lắng vì chưa có mô hình nào tại địa phương sản xuất cà phê theo hướng hữu cơ để học hỏi, nhưng rồi qua thời gian được Công ty cùng cán bộ chuyên môn hướng dẫn thực hiện trực tiếp trên vườn nhà và đã có hiệu quả trông thấy. Điều mà ông tâm đắc nhất là hiện nay gia đình đã chủ động nguồn dinh dưỡng hữu cơ chất lượng để cung cấp cho cây cà phê đúng lúc theo nhu cầu sinh trưởng. Lượng phân này được

HTX Cà phê công nghệ cao Lâm Đồng đầu tư (đến cuối vụ mới thu tiền) và bao tiêu sản phẩm đầu ra nên không phải lo lắng “được mùa mất giá, được giá mất mùa” như trước kia. So sánh giữa vườn cà phê chăm sóc hữu cơ và cà phê truyền thống thì vườn hộ ông Hà hiện tại lá có màu xanh mạ non, trái đậu nhiều hơn, lớp đất dưới cây tơi xốp, nhiều hệ sinh vật sinh sống; còn với vườn truyền thống, lá có màu xanh đậm, trái đậu ít và tỷ lệ rụng trái nhiều hơn.

Xây dựng vùng nguyên liệu ổn định

Ông Nguyễn Song Vũ, Giám đốc HTX Cà phê công nghệ cao Lâm Đồng cho biết, hiện nay xu hướng sử dụng cà phê hữu cơ rang xay nguyên chất đang lan nhanh trên toàn thế giới, Việt Nam cũng không nằm ngoài xu thế ấy nếu không muốn bị loại khỏi sân chơi này. Việc từng bước canh tác cà phê hữu cơ đã mở ra cơ hội cho HTX mà trong đó chủ yếu là những nông dân tiếp cận với thị trường cà phê hữu cơ.

Ông Nguyễn Song Vũ chia sẻ, mỗi gốc cà phê hữu cơ của các thành viên HTX được vun trồng và chăm sóc bằng tất cả đam mê và nhiệt huyết; niềm tin vào sản phẩm cà phê Việt Nam ngon và tốt thực thụ. Để rồi vào thời điểm tháng 10 hàng năm, HTX Cà phê công nghệ cao Lâm Đồng tự hào giới thiệu ra dòng sản phẩm từ những trái cà phê đỏ mọng được thu hái bằng tay, lên men và sơ chế ngay tại vườn tạo nên hương vị tốt nhất.

Hương vị của cà phê hữu cơ được đánh giá rất cao trên thế giới với lợi ích về kinh tế và an toàn, có lợi cho sức khỏe; cà phê hữu cơ chính là hướng đi bền vững của vùng cà phê Cầu Đất.

Để hiện thực hóa mục tiêu tạo ra sản phẩm tốt xuất khẩu, HTX đang hướng dẫn nông dân thay đổi thói quen canh tác, từng bước giảm lượng phân bón hóa học, thuốc bảo vệ thực vật hàng năm, tiến đến canh tác hoàn toàn bằng phương pháp hữu cơ. Để đạt được các thỏa thuận hợp tác này, cà phê Cầu Đất phải đạt chuẩn Organic với các chứng nhận khắt khe; nhưng bù lại giá thành và chất lượng sản phẩm được nâng lên rất nhiều.

Hiện tại, HTX đã tìm được thị trường đầu ra 30 tấn cà phê hữu cơ tiêu thụ ở Mỹ, 5 tấn ở Nhật và 20 tấn rang xay xuất bán tại thị trường Hà Lan với giá cao hơn cà phê thường từ 40-50%.

Được biết, việc phát triển nông nghiệp hữu cơ trên cà phê ở Việt Nam hiện nay đang gặp nhiều

khó khăn bởi thị trường nội địa đối với sản phẩm nông nghiệp hữu cơ hiện chưa phát triển, thị trường xuất khẩu cũng không có sẵn. Theo đó, những đơn vị đi tắt đón đầu và tiên phong áp dụng công nghệ mới, vận động nông dân tham gia sản xuất cà phê theo hướng hữu cơ cũng không thể tránh khỏi những khó khăn, thậm chí cũng có thể rủi ro. Tuy nhiên, với trách nhiệm và tâm huyết của mình, HTX đã không ngại đồng hành cùng các nhà khoa học, nông dân cố gắng xây dựng vùng nguyên liệu cà phê hữu cơ 150 ha, lúc đó người nông dân có thể tự mình định giá được sản phẩm của mình. Đồng thời, nâng giá trị sản phẩm địa phương bằng cách chế biến sâu theo chủ trương của tỉnh.

Phong Vân

Canh tác cà phê hữu cơ giúp cây trồng phát triển, tỷ lệ đậu trái nhiều hơn

SẢN XUẤT RAU, HOA THEO HƯỚNG CÔNG NGHỆ CAO MANG LẠI HIỆU QUẢ KINH TẾ CHO NHÀ NÔNG

Huyện Đơn Dương là một trong những huyện có diện tích rau thương phẩm lớn nhất tỉnh Lâm Đồng với tổng diện tích gieo trồng mỗi năm lên đến 27.060 ha, riêng diện tích rau, hoa trồng trong nhà kính, nhà lưới đạt 2.240 ha; ngoài ra, còn có 8.192 ha rau được lắp đặt hệ thống tưới phun, tưới nhỏ giọt. Bình quân mỗi năm huyện Đơn Dương đưa ra thị trường tiêu thụ từ 800-950 ngàn tấn rau, quả, trong đó chủ yếu cung cấp cho thị trường thành phố Hồ Chí Minh, các tỉnh miền Đông Nam bộ và các tỉnh lân cận như Ninh Thuận, Khánh Hòa, Đồng Nai, Phú Yên...

Trước năm 2010, bà con nông dân huyện Đơn Dương chủ yếu sản xuất rau theo phương pháp thủ công; do đó, năng suất, sản lượng các loại rau thương phẩm đạt thấp, chất lượng nông sản chưa đáp ứng nhu cầu của người tiêu dùng. Vì vậy, sản lượng rau thương phẩm của huyện Đơn Dương chủ yếu tiêu thụ ở thị trường nội địa. Thực hiện chủ trương của Đảng và Nhà nước về việc chuyển đổi cơ cấu giống cây trồng, vật nuôi nhằm tăng giá trị thu nhập từ sản xuất các loại rau thương phẩm, đồng thời từng bước tiến đến xuất khẩu các mặt hàng nông sản của địa phương sang các nước trong khu vực Đông Nam Á, từ năm 2015 đến nay, bà con nông dân huyện Đơn Dương đã mạnh dạn đầu tư vốn để sản xuất rau, hoa ứng dụng công nghệ cao. Từ một vài chục ha rau trồng trong nhà kính, nhà lưới, đến nay, huyện Đơn Dương đã có 10.468 ha rau, hoa được sản xuất theo hướng công nghệ cao, chiếm 89% diện tích canh tác rau của toàn huyện, trong đó các xã như Lạc Xuân, Lạc Lâm, Ka Đô, Quảng Lập là những đơn vị có diện tích rau, hoa ứng dụng công nghệ cao nhiều nhất huyện. Điều đáng mừng là không chỉ có bà con nông dân người Kinh mạnh dạn chuyển đổi cây trồng mà kể cả bà con đồng bào dân tộc ở huyện Đơn Dương cũng đã chuyển đổi trên 450 ha đất trồng lúa một vụ sang trồng

rau thương phẩm và một số cây trồng khác như bí đỏ, củ năng, cà tím, bắp sù, cải thảo, cà chua. Nhờ vậy, đến nay, nhiều hộ người đồng bào dân tộc thiểu số ở các xã Prớh, Ka Đơn, Tu Tra đã có thu nhập từ cây rau thương phẩm lên đến trên 140 triệu đồng/năm... Nhờ áp dụng các biện pháp khoa học kỹ thuật vào sản xuất, năng suất, sản lượng rau thương phẩm ở huyện Đơn Dương năm sau tăng hơn năm trước; một số loại rau, quả như ớt chuông, hành tây, cà chua, bắp sù không chỉ đáp ứng nhu cầu tiêu thụ của thị trường trong nước mà còn được xuất khẩu sang các nước láng giềng như Campuchia, Lào, Trung Quốc, Malaysia, Đài Loan, Nhật Bản...

Nếu như trước năm 2015, bình quân một ha rau thương phẩm cho thu nhập từ 180 triệu đồng/năm; đến năm 2019, bà con nông dân sản xuất rau thương phẩm theo hướng công nghệ cao bình quân đã cho thu nhập từ 250-300 triệu đồng/năm, cá biệt có những mô hình sản xuất rau hữu cơ theo hướng thông minh đã cho thu nhập trên 1,2 tỷ đồng/năm, trong đó tiêu biểu là các hộ ông Bùi Ngọc Cung, Nguyễn Quốc Thắng (xã Lạc Lâm), thương hiệu rau thủy canh của gia đình anh chị Kiêm Hùng (xã Lạc Xuân), hộ ông Nguyễn Văn Ngọc (xã Ka Đô), ông Nguyễn Phong Phú, Nguyễn Văn Phương, Nguyễn Văn Tuấn, Nguyễn Thế Vang, Trương Công Hiếu (thị

trần thanh Mỹ) đã có thu nhập từ rau, quả lên đến trên 1,5 tỷ đồng/năm...

Đạt được những kết quả đó, ngoài sự quyết tâm mạnh dạn đầu tư vốn để chuyển đổi diện tích rau, hoa được gieo trồng theo phương pháp thủ công sang canh tác theo hướng công nghệ cao của bà con nông dân, còn có sự hỗ trợ của một số ban, ngành, đoàn thể của tỉnh và huyện như Hội Nông dân, phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Trung tâm Nông nghiệp huyện,... đã tổ chức nhiều cuộc hội thảo, tập huấn chuyên đề nhằm hướng dẫn kỹ thuật trồng, chăm sóc rau, hoa theo hướng công nghệ cao, góp phần tạo điều kiện cho bà con nông dân, nhất là bà con đồng bào dân tộc thiểu số nắm và hiểu được quy trình kỹ thuật trồng rau theo tiêu chuẩn VietGAP. Đến nay, huyện Đơn Dương đã có 116 hộ và các tổ sản xuất nông nghiệp, hợp tác xã nông nghiệp được cấp giấy chứng nhận đạt tiêu chuẩn VietGAP với tổng diện tích 608 ha, trong đó có 20 cơ sở được cấp quyền sử dụng nhãn hiệu Rau Đà Lạt với diện tích 160,7 ha. Đặc biệt, từ năm 2017 đến nay, nhiều

hộ nông dân ở huyện Đơn Dương còn đầu tư hàng chục tỷ đồng để ứng dụng các biện pháp canh tác tiên tiến (thủy canh, trồng trên giá thể...) để nâng cao chất lượng các loại nông sản.

Có thể khẳng định từ việc sản xuất rau, hoa theo phương pháp thủ công, trồng ngoài trời sang trồng rau, hoa ứng dụng công nghệ cao, sản xuất rau theo hướng hữu cơ trong nhà kính được lắp đặt hệ thống tưới công nghệ cao của Israel theo hướng thông minh đã mang lại nhiều hiệu quả kinh tế cao cho hàng ngàn hộ nông dân ở huyện Đơn Dương.

Mặt khác, sản xuất rau, hoa ứng dụng công nghệ cao còn giúp tiết kiệm công lao động, chăm sóc, nguồn nước, vật tư phân bón, đặc biệt là chỉ sử dụng các loại phân bón hữu cơ, phân vi sinh, ít sử dụng các loại thuốc bảo vệ thực vật. Do vậy, chất lượng nông sản của huyện Đơn Dương ngày càng được nâng cao, đảm bảo cung cấp cho các siêu thị, công ty ở cụm công nghiệp xã Ka Đô chế biến để xuất khẩu sang các nước trong khu vực.

Ngọc Thanh

GIẢM TIỀN THUÊ ĐẤT CHO CÁC ĐỐI TƯỢNG BỊ ẢNH HƯỞNG BỞI DỊCH COVID-19

Ngày 10/8/2020, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 22/2020/QĐ-TTg về việc giảm tiền thuê đất của năm 2020 đối với các đối tượng bị ảnh hưởng bởi dịch Covid-19 theo Nghị quyết số 84/NQ-CP ngày 29/5/2020 của Chính phủ.

Theo đó, đối tượng áp dụng là doanh nghiệp, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân đang được Nhà nước cho thuê đất trực tiếp theo quyết định hoặc hợp đồng của cơ quan nhà nước có thẩm quyền dưới hình thức trả tiền thuê đất hàng năm phải ngừng sản xuất - kinh doanh từ 15 ngày trở lên do ảnh hưởng của dịch Covid-19 (người thuê đất).

Mức giảm tiền thuê đất áp dụng cho cả trường hợp người thuê đất có nhiều hoạt động sản xuất - kinh doanh khác nhau, nhưng chỉ ngừng một hoạt động sản xuất - kinh doanh tại khu đất, thửa đất đang được Nhà nước cho thuê đất trực tiếp; được giảm 15% tiền thuê đất phải nộp của năm 2020 đối với người thuê đất nêu trên; nhưng không thực hiện giảm trên số tiền thuê đất còn nợ của các năm trước năm 2020 và tiền chậm nộp (nếu có).

Hồ sơ giảm tiền thuê đất

- Giấy đề nghị giảm tiền thuê đất năm 2020 của người thuê đất.

Người thuê đất chịu trách nhiệm trước pháp luật về tính trung thực, chính xác của thông tin và đề nghị giảm tiền thuê đất của mình, đảm bảo đúng đối tượng được giảm tiền thuê đất theo quy định tại Quyết định này.

- Quyết định cho thuê đất hoặc Hợp đồng thuê đất của cơ quan nhà nước có thẩm quyền (bản sao).

Trình tự, thủ tục giảm tiền thuê đất

Quyết định này cũng quy định trình tự, thủ tục giảm tiền thuê đất. Cụ thể, người thuê đất nộp

1 bộ hồ sơ đề nghị giảm tiền thuê đất (bằng phương thức điện tử hoặc phương thức khác) cho cơ quan thuế, ban quản lý khu kinh tế, ban quản lý khu công nghệ cao, cơ quan khác theo quy định của pháp luật kể từ thời điểm Quyết định này có hiệu lực (ngày 10/8/2020) đến hết ngày 31/12/2020; trường hợp nộp hồ sơ từ ngày 01/01/2021 trở về sau thì không được giảm tiền thuê đất theo quy định tại Quyết định này.

Căn cứ hồ sơ giảm tiền thuê đất do người thuê đất nộp theo quy định; không quá 20 ngày kể từ ngày nhận đủ hồ sơ hợp lệ, cơ quan có thẩm quyền xác định số tiền thuê đất được giảm và ban hành quyết định giảm tiền thuê đất theo quy định tại pháp luật về thu tiền thuê đất.

Trường hợp người thuê đất đã được cơ quan có thẩm quyền quyết định giảm tiền thuê đất theo quy định của Quyết định này nhưng sau đó phát hiện qua thanh, kiểm tra việc người thuê đất không thuộc trường hợp được giảm tiền thuê đất theo quy định tại Quyết định này thì người thuê đất phải hoàn trả ngân sách nhà nước số tiền thuê đất đã được giảm và tiền chậm nộp tính trên số tiền được giảm theo quy định của pháp luật về quản lý thuế.

Trường hợp người thuê đất đã nộp tiền thuê đất của năm 2020 mà sau khi cơ quan có thẩm quyền xác định và quyết định giảm tiền thuê đất có phát sinh thừa tiền thuê đất thì được trừ số tiền đã nộp thừa vào tiền thuê đất của kỳ sau hoặc năm tiếp theo quy định của pháp luật về quản lý thuế và pháp luật khác có liên quan; trường hợp không còn kỳ phải nộp tiền thuê đất tiếp theo thì thực hiện bù trừ hoặc hoàn trả số tiền nộp thừa theo quy định của pháp luật về quản lý thuế và pháp luật khác có liên quan.

Ban biên tập